

Republika Hrvatska
Županijski sud u Rijeci
Žrtava fašizma 7
51000 Rijeka

Posl. br. GŽ-1171/2026-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Rijeci, u vijeću sastavljenom od sudaca Filke Pejković predsjednice vijeća, sutkinje izjaviteljice i članice vijeća Svjetlane Pražić i članice vijeća Kristine Vukelić Aničić, u pravnoj stvari tužitelja 1. Dragoljuba Ratković, OIB: 91272458691, 2. Sanje Ratković, OIB: 10207969305, oboje iz Pobri, Pobarska cesta br. 16., Matulji, zastupani po punomoćnicima iz ZOU Ana Blečić Jelenović i Anela Troškot odvjetnicima iz Rijeke, 3. Zlate Dukić iz Rijeke, Bujska br. 15., OIB:28379717753, 4a. Milice Dejanović iz Rijeke, Braće Hlača br. 2., OIB: 13489977548, 4b. Sanje Ratković, iz Pobri, Pobarska cesta br. 16., Matulji, OIB: 10207969305, obje zastupane po punomoćnicima iz ZOU Ana Blečić Jelenović i Anela Troškot odvjetnicima iz Rijeke, 4c. Ljiljane Terzić iz Rijeke, Braće Hlača br. 2., OIB: 69940861769, 4a.,4b. i 4c. kao nasljednice iza pok. Stojana Dejanovića, protiv tuženika RAIFFEISENBANK MITTLERE SUDOSTSTEIERMARK EGEN, sa sjedištem u Paldau 40, A-8341 Paldau, Republika Austrija, OIB: 25376204437, kao pravni slijednik Raiffenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen, zastupan po punomoćnicima iz OD Remera&Remeranr j.t.d. odvjetnicima iz Zagreba, radi utvrđenja, odlučujući po žalbi 1., 2., 4a. i 4b. tužitelja, izjavljenoj protiv presude i rješenja Općinskog suda u Rijeci, poslovni broj P 911/2021 od 23. siječnja 2026., u sjednici vijeća održanoj 11. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I.Odbija se kao neosnovana žalba tužitelja 1. Dragoljuba Ratković, 2. Sanje Ratković, 4a. Milice Dejanović, te 4b. Sanje Ratković, te se potvrđuje presuda Općinskog suda u Rijeci, poslovni broj P 911/2021 od 23. siječnja 2026. u odnosu na navedene tužitelja.

II.Odbija se zahtjev 1., 2., 4a. i 4b. tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

Obrazloženje

1.Prvostupanjskom presudom, točkom I. izreke odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim su tražili da se utvrdi da je ništetan Ugovor o jednokratnom kreditu od 23. travnja 2008., te da je isti bez učinka; da se naloži Zemljišno knjižnom sudu Općinskog suda u Rijeci, brisanje tereta upisanih temeljem sporazuma i kredita u roku od 8 dana na nekretnini – dvosobnom stanu u Rijeci, Braće Hlača br. 2., sagrađenom na kč.br. 1381/26, stan br.06 na drugom katu, površine 53,56 m², upisano u poduložak broj 481, zk.ul. 685, k.o. Dranova; te da se obveže tuženika na naknadu parničnog troška.

Točkom II. izreke odbijen je tužbeni zahtjev kojim su tužitelji tražili da se stavi van snage prednje navedeni Ugovor, jer da je bez pravnog učinka, kao i da se oglase nedopuštenim ovršni postupak koji se vodi pod poslovnim brojem Ovr 1750/10; da se naloži Zemljišno knjižnom sudu Općinskog suda u Rijeci, brisanje tereta upisanih temeljem sporazuma i kredita u roku od 8 dana na ranije opisanoj nekretnini; da se obveže tuženika na naknadu parničnog troška.

Rješenjem istog suda odbijen je prigovor apsolutne nenadležnosti suda RH za postupanje u ovoj pravnoj stvari.

2.Protiv prethodno citirane presude, točke I. izreke, žalbu podnosi tuženik iz svih žalbenih razloga sadržanih u čl. 353. st.1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/1991, 91/1992, 112/1999, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 84/2008, 123/2008, 57/2011,148/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023, u daljnjem tekstu: ZPP-a).

3.Odgovor na žalbu nije podnesen.

4.Žalba nije osnovana.

5.Ocjenjujući prvostupanjsku presudu u granicama žalbenih razloga žalitelja, ovaj sud nije utvrdio da bi bila počinjena apsolutno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2.,4.,8.,9.,13. i 14. ZPP-a, a na koje bitne povrede odredaba parničnog postupka ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u smislu čl. 365. st.2. ZPP-a, kao ni postupovna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st.2. t.11. ZPP-a, jer presuda nema nedostataka zbog kojih se nije mogla ispitati.

6.Nisu osnovani navodi žalitelja kojima upire na postojanje žalbenog razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kao ni pogrešne primjene materijalnog prava u odnosu na odluke sadržane u izreci rješenja, te u točkama I. i II. izreke presude.

7.Naime, iz stanja u spisu u bitnome je razvidno:

-da su sporni Ugovor o kreditu sklopili pravni prednik tuženika kao zajmodavac s jedne strane, te 1. tužitelj kao zajmoprimac, 2. tužiteljica kao zajmoprimac i založni dužnik, te 3. tužiteljica i pravni prednik 4a., 4b., 4c. tužitelja, sada pok. Stojan

Dejanović; da je istim odobren kredit na iznos od 75.000,00 eur, koji je osiguran javnobilježničkim očitovanjem poslovnog broja OU-456/08 od 28. travnja 2008.; da je temeljem tog Ugovora u zemljišnim knjigama upisana hipoteka na uvodno opisanoj nekretnosti u vlasništvu zajmoprimca; da je iz sadržaja istog vidljivo da je sklopljen u Republici Austriji,

-da je kod javnog bilježnika Branka Jakić u Zagrebu, 28. travnja 2008. sastavljeno Očitovanje kojim je založni dužnik ovlastio pravnog prednika tuženika da u svoju korist na prijepornu nekretnost upiše pravo zalogu, te ga založni dužnik istodobno ovlastio da temeljem tog Očitovanja potražuje neposrednu ovrhu na samom zalogu, a radi naplate osiguranog potraživanja po dospijeću bilo koje obveze iz sklopljenog Ugovora o kreditu, kao i to da je javnom bilježniku predložen između ostalog i sklopljeni Ugovor od 23. travnja 2008.,

-da je po sklapanju Ugovora, pravni prednik tuženika isplatio ugovorena sredstva; da ista nisu vraćana na način i u roku kako je to predmetnim Ugovorom utvrđeno, zbog čega je vjerovnik pokrenuo ovrhu pod poslovnim brojem Ovrh 1750/2010 radi namirenja svoje tražbine, koji je postupak djelomično obustavljen zbog djelomičnog namirenja, dok je u preostalom dijelu radi cjelokupnog namirenja još u toku,

-da je iz iskaza 2. i ujedno 4b. tužiteljice razvidno pored ostalog da su bili pozvani kod javnog bilježnika gdje im je bio predložen već sastavljen Ugovor o kreditu radi potpisivanja, da je u Austriju odlazila isključivo radi isplate odobrenog kredita,

-da je pravni prednik tuženika bio strana pravna osoba sa sjedištem u Republici Austriji, gdje je i registriran, te da u vrijeme zasnivanja spornog obveznog pravnog odnosa nije imao ni predstavništvo ni zastupništvo na području RH-a,

8.Odlučujući ponajprije o osnovanosti prigovora apsolutne nenadležnosti, sud prvog stupnja u kontekstu prethodno navedenih utvrđenja, uz uvažavanje tužbenih zahtjeva tužitelja, zaključuje da se ovdje radi o sporu sa međunarodnim elementom, pozivajući se pri tome na čl. 27. ZPP-a, kao i čl. 81. Uredbe Vijeća (EU) broj 1215/2012 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (dalje: Uredba).

Nastavno prednjem, stav je suda da je ovdje riječ o sporu koji je nastao iz potrošačkog ugovora, budući da iznos odobrenog kredita (75.000,00 eur) nije prešao iznos od 750.000,00 eur. U takvim se situacijama, prema uvjerenju prvostupanjskog suda nadležnost se utvrđuje prema odredbama Odjeljka 4. Uredbe, u svezi čega ukazuje i na čl. 18. st.1. Uredbe, kao i na čl. 19.st.1. i 2. Zakona o potrošačkom kreditiranju, no da u konkretnim okolnostima unatoč zakonskoj regulaciji u RH, da se na konkretan spor treba primijeniti ponajprije odredbe Uredbu, jer da je ista po svojoj pravnoj snazi iznad zakona, uključujući i odredbe ZPK-a.

Kako je međutim spomenuta Uredba, točnije čl. 81. iste, stupio na snagu tek 2015., ocjena je suda da su do tada mjerodavni čl. 47., 54. st.2. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja („Narodne novine“ broj 53/1991 i dr., u daljnjem tekstu: ZRSZ-a).

Sukladno navedenom, odlučeno je kao u izreci pobijanog rješenja.

9. Iako je u uvodnom dijelu žalbe, navedeno i to da žalitelji pobijaju ne samo prvostupanjsku presudu, već isto tako i rješenje suda prvog stupnja, iz historijata žalbe nije razvidno zbog kojih to konkretnih razloga žalitelji napadaju spomenuto rješenje.

Budući da je prema prosudbi ovog suda, sud pravilno postupio kada je zaključio da prigovor apsolutne nenadležnosti suda u RH za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari nije osnovan, to se odluka suda prvog stupnja u tom dijelu ukazuje pravilnom.

Podredno samo valja napomenuti, da ovaj sud drži da je do stupanja na snagu čl. 81. Uredbe, bio mjerodavan uz čl. 47. ZRSZ-a, čl. 56. st.1. istog Zakona, a ne čl. 54. st.1. tog Zakona, što međutim ipak u konačnici nije od utjecaja na pravilnost te odluke.

10.1. Nadalje, neutemeljenim drži ovaj sud žalbene tvrdnje žalitelja kojima pobijaju pravilnost činjeničnih utvrđenja i to ponajprije na okolnost mjesta gdje je sporni Ugovor sklopljen – da li na području RH ili u Republici Austriji.

Naime, žalitelji su tijekom cijelog prvostupanjskog postupka ustrajali na tvrdnji da je sporni Ugovor sklopljen na području RH, koju tvrdnju ni ovaj sud ne drži točnom, budući da ne proizlazi iz rezultata dokaznog postupka.

10.2. Suprotno tumačenju žalitelja, pravilno je prvostupanjski sud cijeneći rezultate dokaznog postupka, uključujući i ranije iznesena utvrđenja, zaključio da je sporni pravni posao sklopljen u Austriji, točnije u Sankt Stefan in Rosental.

Istodobno, sud zaključuje da kada bi se i smatralo da je 2. i ujedno 4b. tužiteljica predmetni Ugovor potpisala kod javnog bilježnika, da bi trebalo voditi računa o čl. 252. st.2, 292. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/2005 i dr., dalje: ZOO-a). Slijedom toga, stav je suda prvog stupnja da okolnost da je i 2. i ujedno 4b. tužiteljica sporni Ugovor potpisala kod javnog bilježnika, da nije odlučna u odnosu na utvrđenja mjesta gdje je isti sklopljen.

Također, obzirom na sadržaj ranije spomenutog Očitovanja, sud smatra da predmetni Ugovor o kreditu nije ni ovjeren kod javnog bilježnika u Zagrebu, već da je javni bilježnik samo sastavio navedeno Očitovanje i to temeljem već sklopljenog Ugovora. Shodno tome, sud drži da se sukladno čl. 2. i 54. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“ broj 78/1993 i dr., u daljnjem tekstu: ZJB-a), radi o javnobilježničkom aktu koji predstavlja ovršnu ispravu.

Rukovodeći se prethodno iznesenim, stajalište je suda prvog stupnja da je predmetni Ugovor zaključen u Republici Austriji, u mjestu Sankt Stefan in Rosental.

10.3. Podredno treba naglasiti, da kada bi se i mogli prihvatiti navodi žalitelja da je predmetni Ugovor sklopljen na području RH, da to ipak ne bi bio razlog ništetnosti istog.

U svezi toga, ukazuje se žaliteljima na pravno shvaćanje izraženo u presudi Europskog suda u predmetu Anica Milivojević protiv upravo pravnog prednika ovdje tuženika, C 630/17, u kojoj je presudi navedeni Sud preispitujući čl. 10. Zakona o ništetnosti ugovori o kreditu s međunarodnim obilježjima sklopljenim u Republici Hrvatskoj, zaključio „da čl. 56. UFEU treba tumačiti na način da mu se protivi propis države članice poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, učinak kojeg je, između ostim, to da su ugovori o kreditu i na njima utemeljeni pravni poslovi sklopljeni

na državnom području te države članice između dužnika i vjerovnika s poslovnim nastanom u drugoj državi članici koji ne raspolažu odobrenjem koje nadležna tijela prve države članice izdaju za obavljanje njihove djelatnosti na njezinom državnom području ništetni od dana svog sklapanja, čak i ako su bili sklopljeni prije stupanja na snagu navedenog propisa.”

Pri tome svakako treba istaknuti da ova presuda djeluje prema svima, odnosno da je ona pravno obvezujuća kako za sud u kojem je postavljeno prethodno pitanje, tako i za ostale nacionalne sudove koji su dužni primijeniti pravno shvaćanje iz presude Europskog suda u postupcima koji se vode pred nacionalnim sudovima. Drugim riječima, nema govora o tome da bi ugovori o kreditu bio ništetan zbog toga ni u situaciji kada bi doista bio sklopljen na području RH sa neovlaštenim vjerovnikom.

Obzirom na prednje, pravno irelevantnim drži ovaj sud žalbene tvrdnje žalitelja u dijelu u kojem ukazuju na to da je ponuda za ovakav kredit data na području RH, gdje da se skupljala i dokumentacija za odobrenje predmetnog kredita.

11.1. U odnosu na osnovanost tužbenih zahtjeva tužitelja, a ponajprije u dijelu u kojem su tužitelji tražili da se utvrdi ništetnim Ugovor o jednokratnom kreditu od 23. travnja 2008. temeljem čl. 322. st.1. Zakona o obveznim odnosima (“Narodne novine” broj 35/2005 i dr., dalje: ZOO-a), sud prvog stupnja ne utvrđuje da su tužitelji da tijekom postupka dokazali da bi isti bio protivan Ustavu RH, prisilnim propisima ili moralu društva. U svezi sa time, ocjena je suda da su tužitelji kao državljani RH imali pravo da se zadužuju u inozemstvu, što da su i učinili kod pravnog prednika tuženika.

Isto tako, prosudba je prvostupanjskog suda da se u konkretnom slučaju ne radi ni o zelenaškom ugovoru u smislu čl. 329. st.1. ZOO-a, iz razloga jer da nije utvrđeno da bi ugovorna strana koja je s pravnim prednikom tuženika sklopila sporni Ugovor to učinila pod prisilom, već da se radilo o dobrovoljnom prihvatanju zaključenja ugovora i temeljem istog preuzimanju obveza.

11.2. Kako po ocjeni suda prvog stupnja, predmetni Ugovor nije ništetan, to sud ne nalazi ni ništetnim javnobilježnički akt, budući da isti nije zaključen na temelju i u svezi sa ništetnim ugovorom. Ujedno se napominje da je potvrda javnog bilježnika izdana temeljem čl. 59. ZJB-a, čime je sporni Ugovor, kao i Očitovanje o zalogu potvrđen, uz snagu javnobilježničkog akta za zasnivanje prava zalogu i temeljem kojeg je pravni prednik tuženika mogao postupati sukladno čl. 43., 44. i 108. Zakona o zemljišnim knjigama (“Narodne novine” broj 91/1996 i dr., dalje: ZZK-a).

Polazeći od utvrđenja da je sporni Ugovor zaključen u Republici Austriji, gdje je izvršena i isplata ugovorenih novčanih sredstava, te da taj isti Ugovor nije ništetan pravni posao, odlučeno je kao u točki I. izreke pobijane presude.

11.3. Vezano za daljnji tužbeni zahtjev tužitelja, a cijeneći sva ranija utvrđenja, ocjena je prvostupanjskog suda da kako u konkretnoj situaciji nije izvršena solemnizacija predmetnog pravnog posla, već je isključivo osiguran pravni posao javnobilježničkim očitovanjem, koji se odnosi na ugovorena sredstva osiguranja, da je sporno Očitovanje izdano sukladno odredbama ZJB-a koji regulira javnobilježničku djelatnost, iz kojeg razloga da se ne može dovoditi u pitanje zakonitosti istog.

Što se tiče pokrenutog ovršenog postupka, sud smatra da je pravni prednik tuženika isti legitimno pokrenuo, radi namirenja svoje tražbine iz spornog Ugovora, u prilog čemu ukazuje na to da je postojalo određeno dospelje potraživanje, koje su dužnici djelomično i podmirili, a iz kojeg je razloga spomenuti ovršni postupak djelomično obustavljen.

Podredno se napominje i to da postoji mogućnost i pokretanja parničnog postupka zbog utvrđenja nedopuštenosti ovrhe, no da konkretno tužitelji od strane ovršnog suda nisu bili upućeni u parnicu na pokretanje takvog postupka, pa shodno svemu tome, odlučuje kao u točki II. izreke presude.

12.1. Rukovodeći se do sada izloženim, pravno neutemeljenim smatra ovaj sud žalbene tvrdnje žalitelja i u dijelu u kojem ustraju na tome da je predmetni Ugovor ništetan iz razloga propisanih čl. 322. ZOO-a.

Ovo stoga, što protivno tumačenju žalitelja, ovaj sud u cijelosti prihvaća razloge koje je uvažio sud prvog stupnja kada je zaključio da nisu ispunjene pretpostavke za ništetnost tog pravnog posla u smislu ranije spomenute odredbe ZOO-a, sa time da ni žalitelji navodima iz historijata žalbe, prema uvjerenju ovog suda, pravilnost zaključka prvostupanjskog suda ni na koji način doveli u dvojbu.

12.2. Isto tako, ne mogu se prihvatiti kao osnovani navodi žalitelja ni u dijelu u kojem sadržajno upućuju na primjenu odredaba iz oblasti potrošačkog prava, a kao razloga osnovanosti ponajprije zahtjeva na nišetnost Ugovora, ističući da je iz provedenog postupka razvidno da žaliteljima nitko od strane pravnog prednika tuženika nije protumačio odredbe spornog Ugovora, jer da djelatnike nisu ni vidjeli.

Naime, prosudba je ovog suda da u ovakvim pravnim situacijama ne dolaze u primjenu odredbe iz oblasti potrošačkog prava, kao što su Zakon o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj 75/2009 i dr., dalje: ZPK-a), uključuju i izmjene istog iz 2015., a u prilog čemu ukazuju i shvaćanja Vrhovnog suda RH izražena u veće, broju odluka (npr. Rev 1043/2023, Rev 731/2024 i dr.).

13. Kako je shodno svemu do sada iznesenom, prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje koje je odlučno za ishod spornog odnosa među strankama, to ovaj sud u cijelosti prihvaća zaključke suda prvog stupnja o postojanju pravno relevantnih činjenica, koje žalitelji iznošenjem vlastitih pravnih shvaćanja nisu uspjeli dovesti u dvojbu.

Slijedom svega izloženog, ističe se da se pravna stajališta navedena u pobijanoj presudi zasnivaju na pravilnoj primjeni mjerodavnog materijalnog prava i prihvatljivom tumačenju relevantne zakonske norme, u okviru kojeg postupka je od strane suda prvostupanjskog suda uslijedila odgovarajuća pravna argumentacija koja upućuje na to da pobijana odluka nije posljedica proizvoljnog tumačenja niti pogrešne primjene mjerodavnog prava.

14. Zbog prethodno navedenih razloga, valjalo je odbiti žalbu 1., 2., 4a. i 4b. tužitelja, te potvrditi presudu suda prvog stupnja primjenom čl. 368. st.1. ZPP-a, kao i rješenje istog suda pozivom na čl. 380. t.2. ZPP-a u odnosu na iste tužitelje.

15.Žaliteljima nisu dosuđeni troškovi žalbenog postupka jer isti nisu uspjeli u žalbenom postupku, pa je stoga primjenom čl. 166. st. 1. ZPP-a odlučeno kao u točki II. izreke ove presude.

16.Presuda suda prvog stupnja u točkama I. i II. izreke u odnosu na ostale tužitelje, kao nepobijana ostaje neizmijenjena.

U Rijeci, 11. rujna 2026.

Predsjednica vijeća
Filka Pejković

Broj zapisa: **9-3088c-fb8ce**

Kontrolni broj: **0433a-9d244-48a71**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Filka Pejković, O=ŽUPANIJSKI SUD U RIJECI, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Županijski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.